

Інформаційні джерела:

1. Лазоренко Т.В. Сталій розвиток як основа економічного зростання підприємства. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17 травня 2021). К: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2021. С. 90-91
2. Бізнес Дія// Smart Cities. Цифровізація та сталий розвиток міст завдяки технологіям. Кейс від Siemens. URL: <https://business.dia.gov.ua/cases/tehnologii/smart-cities-cifrovizacia-ta-stalij-rozvitok-mist-zavdaki-tehnologiam-kejs-vid-siemens> (дата звернення: 21.10.2022)
3. В.О. Козуб. Пріоритети регіональної політики сталого розвитку України в контексті глобалізації. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 23 квітня 2021). Харків: ХДУХТ, 2021. С. 195-197
4. Громадський простір//Що таке «Smart City» і як виглядає в українських реаліях? URL: <https://www.prostir.ua/?news=scho-take-smart-city-i-yak-vyhlyadaje-v-ukrajinskyh-realiyah> (дата звернення: 21.10.2022).

УДК 336.2

Ю.С. Глушач, канд. екон. наук, доц. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

О.С. Сайко, здоб. вищ. осв. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

МОДЕРНІЗАЦІЯ СПЛАТИ ПДВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Попри те, що воєнний стан спричинив до того, що для багатьох платників ПДВ тією чи іншою мірою послабили дію багатьох правил – ця модернізація постійно змінюється. Сьогодні розглянуті різні питання щодо останніх змін регулювання нарахування та сплати ПДВ [5; 6], але на нашу думку, недостатньо систематизованими є знання стосовно сутності поняття «модернізація ПДВ», а також узагальнення змін даного питання в Україні.

З означеної проблеми основними завданнями з узагальнення нормативно-правових актів, що вже набули чинності, є пошук оптимальної схеми уточнення сплати ПДВ, а також заповнення первинних документів.

Для більш якісного розуміння змін треба розглянути реальні ситуації, пов'язані зі сплатою податку на додану вартість. А також ототожнити план звітності та сплати ПДВ під час воєнного стану задля знаходження компромісу між податковими органами та особами, що зацікавлені у підтримці економічної стабільності ведення бізнесу.

Розглянемо у контексті статті проблеми, пов'язані із звітністю: припинення реєстрації податкових накладних, неможливість повноцінного відображення податкового кредиту і необхідність його післявоєнної звірки-коригування.

1. Неподання податкових накладних та несплата ПДВ.

Від обов'язку сплати ПДВ держава не звільняє. Згодом доведеться однак подати ПДВ-звітність і сплатити податок за всі минулі періоди. На це, згідно з п.п. 69.1 підрозд. 10 розд. XX ПКУ, буде відведено шість місяців після закінчення військового часу [3].

Щодо неподання податкових накладних зауважимо, що неподання декларації дещо є вигідною для реєстраційного ліміту: оскільки не декларуємо податкові зобов'язання з незареєстрованих податкових накладних, то і сума перевищення і зменшення ліміту не відбудеться.

Відповідальність: на час воєнного стану перебіг податкових строків подання звітності зупиняється згідно п. 102.9, пп. 69.9 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.[3] А це означає що, до кінця воєнного стану строки подання та сплати не настануть і порушення не відбудеться. Штрафні санкції й пеня, які будуть автоматично нараховані за порушення податкового законодавства в період воєнного стану в інтегрованій картці платника, будуть визнані безнадійними та списані на підставі п.п. 101.2.4 ПКУ [2].

2. Нульові (порожні) декларації.

Якщо у звітному періоді є показники для декларування, зокрема, тягнеться перехідний мінус або ж є якісь податкові зобов'язання, то відзвітувати за такий період потрібно. Тоді, підприємство, що подає нульові декларації, може свідомо декларувати неповні податкові зобов'язання, скажімо, на рівні податкового кредиту. А це в свою чергу призведе до суми перевищення (зменшення ліміту).

Відповідальність: Важливо пам'ятати, що податкові зобов'язання такого звітного періоду є заниженими. У зв'язку із цим будь-яке самовиправлення помилок за періоди військового стану повинне відбуватися без штрафу [4].

3. Декларування тільки податкових зобов'язань без відображення податкового кредиту.

У такому випадку виникне сума перевищення (через відображення податкового зобов'язання без зареєстрованих податкових накладних).

Щоправда, при сплаті податку на ПДВ-рахунок воно врівноважиться на загальній сумі. Утім, сума перевищень податкових

зобов'язань виникла б і у випадку відображення податкового кредиту на підставі первинної документації (причому потрібно врахувати: без вхідних зареєстрованих податкових накладних такої податковий кредит, нажаль, ніяк не збільшить реєстраційний ліміт).

Відповідальність: Повна сплата податку повинна відбутись протягом шести місяців після закінчення воєнного стану [4].

4. Сплата ПДВ без подання декларації.

Якщо не звітувати й не подавати декларації, однак, мати бажання задля допомоги у воєнний час державі перераховувати якісь кошти на ПДВ-спецрахунок, то такі платежі особливо ні на що не вплинуть. Хіба що збільшать платникові ліміт (через загальну суму поповнень платником рахунка), що дасть можливість у майбутньому реєструвати податкові накладні. А решта грошей на ПДВ-рахунок просто будуть заморожені та стануть чекати подання декларацій.

Відповідальність: Повна сплата податку повинна відбутись протягом шести місяців після закінчення воєнного стану [4].

Встановлено, що ПКУ поки що дозволяє не подавати декларації та не платити податок до закінчення воєнного стану (без настання за це будь-якої відповідальності). Але за умови, що платник виконає свої обов'язки протягом шести місяців після закінчення воєнного стану.

Для того, щоб підібрати ключ до сприйняття та розуміння останніх змін сплати податку, на нашу думку, повинна бути створена якісна система чіткого пояснення особливостей нововведень податкових змін у сплату ПДВ та відповідальності за невиконання відповідних зобов'язань.

За вісім місяців війни Верховна Рада України встигла прийняти низку Законів, якими вносяться зміни до Податкового кодексу України. Інтенсивність нормотворчої роботи дуже велика. Податкове законодавство дуже сильно змінилось і буде і надалі змінюватись.

Таким чином, можна зауважити, що деталізація та розгляд найпоширеніших ситуацій сплати ПДВ дозволяє особам, які проводять господарську діяльність, чітко розмежувати можливості сплати податку та бути обізнаними у наслідках скоєння неправомірних дій.

Інформаційні джерела:

1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020 № 466-IX/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#Text> (дата звернення 28.10.2022 р.)

2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового

адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» п.п. 69.1 підрозд. 10 розд. XX від № 2260-IX від 12.05.2022 / URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-xx--perehidni-polojen/> (дата звернення 28.10.2022 р.)

3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» п.п. 69.9 підрозд. 10 розд. XX від № 2260-IX від 12.05.2022 / URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-xx--perehidni-polojen/> (дата звернення 28.10.2022 р.)

4. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» п.п. 69 № 2260-IX від 27.05.2022 / URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-xx--perehidni-polojen/> (дата звернення 28.10.2022 р.)

5. Трохимець Б.О. Податкові зміни під час дії воєнного стану - новий Закон : Вісник КНАУ. Серія : Економічні науки. Вип. 4. 2022. С. 30-33.

6. Онищенко В.С. ПДВ у 2022 році / URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/9294-pdv-u-2022-rots> (дата звернення 28.10.2022 р.)

УДК 621.9:681.3

Ю.С. Глушач, канд. екон. наук, доц. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)
П.О. Соколова, здоб. вищ. осв. (*ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харків*)

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

Цифровізація є одним з сучасних визначальних напрямів розвитку, який створює кращі системи управління, оптимізуючи доступ до банківських послуг, освіти, охорони здоров'я, сприяє співпраці людей, розширюючи способи співпраці та є основою отримання конкурентних переваг на більшості ринків. У теперішньому світі цифровізація, будучи дієвим інструментом для досягнення сталою розвитку, ще не вивчена повністю, тому про її подолання та переваги в повній мірі ще важко говорити [1]. Метою дослідження є визначення впливу цифровізації на сталий розвиток України.

У сучасному світі цифровізацію можна побачити у багатьох сферах життя. Цифрові технології допомагають зменшити витрати та збільшити продуктивність, також вони починають використовуватися для задоволення вподобань клієнтів, як такі, що створюють нові, не схожі на інші та індивідуальні продукти [3].

Цифровізація – це не просто інші технології, а ще й зміни у суспільстві: «Цифрова трансформація – це те, що сьогодні виділяє нас